

Synpunkter från Inger Strömdahl på utkast till Betänkande med strategier om en långsiktigt hållbar markanvändning samt om en sammanhållen och hållbar vattenpolitik daterat 2014-03-26

Synpunkter på DEL C

Grön infrastruktur

Jag är tveksam till förslaget om att senast 2015 ändra Skogsvårdslagens 5 § så att undantag från krav på återbeskogning av produktiv skogsmark blir möjligt för mark som ligger närmare än 25 meter från skogsmark.

Brynmiljöer är viktiga och de är ett delat ansvar mellan jord- och skogsbruk. Från skogsbrukets sida är brynmiljöerna prioriterade och det finns redan idag en målbild fastställd inom ramen för Skogsstyrelsens dialog kring miljöhänsyn i skogen (se sid 96 i betänkandet där det felaktigt beskrivs som Skogsstyrelsens *förslag*).

Skogsbruket har alltså redan en målbild kring brynmiljöer som vi anser vara effektivare än den föreslagna 25-meters schablonen. Schabloner är inte ett effektivt verktyg i skogsbruket, det är mycket viktigare med funktionell hänsyn.

Befintlig målbild för hänsyn vid bryn: *Vid föryngringsarbetet bör en zon av varierande bredd lämnas oplanterad så att lövträdsrika zoner nyskapas. Detta kan ske genom självföryngring eller plantering av olika lövträd.*

Läs mer här: <http://www.skogsstyrelsen.se/Aga-och-bruka/Skogsbruk/Skota-skog-/God-miljohansyn/Hansynskravande-biotoper/Kulturbetingade-biotoper/Brynmiljoer/>

Vi vill också uppmärksamma beredningen på att 2 % av skogsmarken inte bör beskrivas i termer av enbart eller marginellt. Det motsvarar 400 000 hektar skogsmark, dessutom bördig skogsmark, eftersom den ligger i anslutning till jordbruksmark. Bara det ekonomiska värdet av 400 000 hektar uppgår till **minst** 20 miljarder SEK.

Synpunkter på DEL F

Effektiv styrning inom havs- och vattenmiljöområdet

I förhållande till versionen daterad 2014-02 -18 har nu tillkommit ett avsnitt "Det behövs mer resurser till åtgärder för en god havs- och vattenmiljö". Jag delar uppfattningen att bristen på långsiktig finansiering är ett hinder för att åstadkomma åtgärder som ger en tydlig effekt i miljön. Principen att "förorenaren betalar" fungerar för verksamheter som omfattas av prövning enligt Miljöbalken. MBs Hänsynsregler (2 kap 2-5 §§) samt Rimlighetsavvägningen (2 kap 7 §) reglerar detta. För icke tillståndspliktiga verksamheter, s.k. diffusa källor, som inte omfattas av prövning enligt MB, saknas däremot reglerad åtgärdsfinansiering. För många vattenförekomster som ej har god status, t.ex. till följd av övergödning, saknas aktörer att rikta styrmedel mot. En långsiktig nationell

finansiering av åtgärder i sådana fall är enligt min mening den enda lösningen för att komma tillrätta med problemet.

Jag står bakom förslaget att se över lagstiftningen för miljökvalitetsnormer för vatten. Sverige har valt att implementera Vattendirektivets bestämmelser om miljökvalitet (ekologisk status och kemisk status) som Miljökvalitetsnormer trots att direktivet definierar MKN som (kortfattat) "koncentrationen av ett visst förorenande ämne...", dvs tar sikte på kemisk status. Att göra Vattendirektivets kvalitetskrav om god ekologisk status till en MKN var ett misstag som kostat onödigt mycket pengar och som fördröjt det konkreta miljövårdsarbetet. Ekologisk status kan inte fastställas genom en standardiserad mätning utan grundas på en bedömning där ett antal båda allmänna och specifika kvalitetsfaktorer ska samvägas. Detta har i många fall medfört en onödig utredningsbörda för tillståndspliktig verksamhet eftersom den miljökonsekvens-beskrivning som ska ingå i en tillståndsprövning även ska innefatta en beskrivning av hur den tillståndspliktiga verksamheten medverkar till att en MKN (dvs även god ekologisk status) inte följs (MB 6 kap 7 §). Även om god ekologisk status ej skulle klassas som en MKN så är det givet att ett Åtgärdsprogram ska upprättas ifall god ekologisk status ej uppnås i en vattenförekomst (bl.a. en följd av Vattendirektivets artikel 11 punkt 1). Det behövs endast en modifiering av lagtexten i 5 kap 4 § MB. ÅP kommer sedan att utgöra ett underlag vid tillståndsprövningen av en verksamhet som påverkar vattenförekomsten. Att lyfta ur kvalitetskravet god ekologisk status från begreppet MKN skulle således inte urholka rättskraften utan endast förenkla tillståndprocessen och innebära resursbesparingar.

I översynen av lagstiftningen gällande MKN för vatten föreslås att utredaren bör överväga en ordning där beslut i ett Åtgärdsprogram fattas på central, nationell nivå när detta behövs av olika skäl. Jag vill här framhålla min bestämda uppfattning att besluten om MKN, ÅP och Förvaltningsplaner såsom idag bör tas av en partsammansatt "nationell vattendelegation" ifall en sådan ordning införs. Den nationella vattendelegationen bör i så fall sammansättas av representanter från kommuner, länsstyrelser, industri, areella näringar, forskning samt miljöorganisationer. Delegationerna bör utses av regeringen efter förslag från de berörda sektorerna. Nuvarande organisation implementerades 2004 med fem vattenmyndigheter och med 5 beslutfattande vattendelegationer. Det finns inga starka skäl varför man ska frångå denna demokratiska princip.

Utredaren föreslås även överväga utredning om ÅPs rättsliga status, med inriktning att göra dem helt eller delvis direkt tillämpliga mot verksamhetsutövare och enskilda. Det framhålls att en sådan ordning inte är oproblematisk vilket jag understryker. Jag anser att det inte ska ingå i utredarens uppdrag. För verksamhetsutövare som omfattas av prövning enligt MB skulle en sådan ordning bl.a. innebära att den individuella rimlighetsavvägningen enligt 2 kap 7 § MB skulle vara förbigången.

Stockholm den 7 april 2014

Inger Strömdahl

Svenskt Näringsliv